

Besluit van college B&W van Huizen

Zaaknummer / Documentnummer	Z.237840 / D.1378400
Datum document	28 juli 2022
Onderwerp	Kaders voor tijdelijke noodopvang asielzoekers op schip in de werkhaven - gewijzigd raadsvoorstel
Opsteller	Mercx-Vesters, Lizzy
Afdeling	team Omgevingsbeleid
Portefeuillehouder	K. van Werven
Vergadering van	-Niet van toepassing
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Geheimhouding	Nee
Embargo t/m	
Besluit	Akkoord (Ongewijzigd besloten)
Datum besluit	1 augustus 2022

Toelichting besluit

Advies	1. Als voorgenomen besluit instemmen met dit voorstel, waarin kaders zijn benoemd voor een mogelijke tijdelijke noodopvang van asielzoekers op een schip in de werkhaven. 2. Instemmen met bijgaand gewijzigd raadsvoorstel, waarin de gemeenteraad de gevraagde aanvullende informatie wordt verstrekt en wederom gevraagd wordt om (geen) wensen en bedenkingen in te brengen tegen de kaders voor mogelijke tijdelijke noodopvang van asielzoekers op een schip in de werkhaven. 3. Definitief besluit door college nemen nadat wensen en bedenkingen van omwonenden en ondernemers zijn opgehaald en besproken zijn in de raad.

Gewijzigd besloten	Niet van toepassing
---------------------------	---------------------

Aanleiding

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) heeft een nijpend tekort aan opvangplekken voor asielzoekers. De Oekraïense vluchtelingencrisis draagt hier ook aan bij. Daarom heeft het kabinet de veiligheidsregio's verzocht om tijdelijke noodopvang te realiseren voor 225 asielzoekers. Dit geldt dus ook voor de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Op dit moment ligt er geen concreet verzoek bij de gemeente voor tijdelijke noodopvang. Die situatie kan dagelijks veranderen en daarom leggen wij u een aantal kaders voor. Mocht er een verzoek komen, dan zullen wij ons best doen om de opvang opnieuw en binnen de kaders in deze notitie zo goed mogelijk te regelen. De opvang eerder dit jaar in Huizen is goed verlopen en omarmd door de Huizer samenleving. Dat geeft ons vertrouwen om opnieuw en samen met de Huizer samenleving een veilige plek te bieden aan asielzoekers als dat nodig is.

Op 7 juli 2022 heeft de gemeenteraad een eerder voorstel hierover besproken en u gevraagd om inzicht te verschaffen in de volgende informatie (bijlage 2 bij het raadsvoorstel):

- De uitkomsten van de evaluatie van de opvang van begin dit jaar.
- De uitkomsten van het participatieproces met bewoners, betrokken maatschappelijke organisaties en ondernemers in het NKH.
- Het relatieve aandeel van de gemeente Huizen in de regionale opgave.
- De ingeschatte consequenties rondom mogelijke overlast en de wijze waar hier op wordt ingespeeld.
- De gevolgen voor de belasting van de zorg.
- De wijze waarop gemeente en maatschappelijke organisatie al dan niet kans zien om ondersteuning te bieden bij de opvang.

In bijgaand raadsvoorstel geeft u antwoord op deze aanvullende vragen.

Kaders

- Wet centraal orgaan opvang asielzoekers
- Faciliteitenbesluit opvangcentra

Doel/beoogd effect

Het COA heeft een nijpend tekort aan opvangplekken voor asielzoekers. Een hotelschip in de werkhaven van Huizen draagt bij aan een tijdelijke oplossing van een zeer urgent probleem. Met het honoreren van een verzoek tot opvang binnen de vastgestelde kaders, draagt de gemeente Huizen, als onderdeel van de regio Gooi en Vechtstreek, bij aan het actuele en dringende verzoek van het kabinet om te voorzien in (tijdelijke) noodopvang voor asielzoekers.

Argumenten

Door het vaststellen van kaders voor een mogelijke nieuwe opvang van asielzoekers in Huizen, kan het college snel handelen als Huizen de vraag krijgt om bij te dragen aan de opvang van asielzoekers. Met het vragen van (geen) wensen en bedenkingen aan gemeenteraad en bewoners/ondernemers in het gebied kan het college van burgemeester en wethouder tot een definitief besluit komen.

Kaders voor opvang

1. *Locatie, termijn, aantal en afkomst*

- Een hotelschip in de werkhaven in Huizen is de enige beschikbare locatie voor tijdelijke opvang van asielzoekers.
- De werkhaven zou vanaf eind augustus 2022 beschikbaar zijn.
- De termijn van een mogelijke opvang is minimaal drie tot maximaal zes maanden. Na 3 maanden vindt de eerste evaluatie plaats en na 4,5 maand de tweede. Beide momenten zijn bepalend voor doorgaan, bijsturen, stoppen. Criteria voor evaluatie worden in een klankbordgroep bepaald. De essentie is steeds dat het veilig en verantwoord dient te zijn.
- Bestaande afspraken met schepen om aan te meren op dezelfde plek, meestal voor een dag, worden passend gemaakt en gerespecteerd. Omdat het seizoen aflopend is, is hier goed naar te handelen.
- De populatie bestaat maximaal uit 200 bewoners, waarbij wij een voorkeur uitspreken voor 150. Dit aantal is gebaseerd op onze eerdere ervaringen.
- De populatie op het schip bestaat uit asielzoekers die ouder zijn dan 18 jaar, die niet uit de zogenaamde veilige gebieden komen.

2. *Rollen/bevoegdheden COA en Gemeente*

De rollen en bevoegdheden van COA en gemeente worden beschreven in een bestuursovereenkomst, vergelijkbaar met de bestuursovereenkomst van december 2021.

3. *Veiligheid en gezondheid*

- Voorwaarde voor mogelijke opvang is dat dit veilig en verantwoord gebeurt, zowel voor de inwoners van Huizen als voor de asielzoekers. De gemeente maakt afspraken met het COA om overlast en onveilige situaties in en rondom de opvang te voorkomen. Onderdeel van die afspraken is beveiliging aan boord.
- De geneeskundige zorg is voldoende geborgd door het COA door Gezondheidszorg Asielzoekers, zodat de reeds zwaar belaste huisartsen niet verder onder druk komen te

staan.

4. *Kosten en capaciteit*

- Alle kosten die gemoeid zijn met opvang en verzorging worden gedekt door het COA. Daarnaast ontvangt de gemeente een beperkte extra vergoeding uit de faciliteitenregeling.
- De opvang en verzorging van asielzoekers vraagt – behoudens het in orde maken van de aanlegplek, de buitentuin en de communicatie/participatie – nauwelijks inzet van de gemeente (zie ook onderdeel financiën).

5. *Begeleiding en dagbesteding*

- COA is verantwoordelijk voor het beheer en het management van de locatie. De rijksoverheid draagt zorg voor voldoende personeel, zoals door de minister is toegezegd (zie ook onderdeel financiën).
- De vrijwilligerscentrale en de buurtsportcoaches worden ingezet voor activiteiten om het verblijf van deze mensen zo goed mogelijk in te vullen. De kosten hiervan zijn voor rekening van het COA.
- De vrijwilligerscentrale wordt de plek waar inwoners en organisaties zich kunnen melden voor het aanbieden van hulp en ondersteuning.

Participatie

- Gedurende de duur van een tijdelijke noodopvang blijft de gemeente in gesprek met de ondernemers en omwonenden in de directe omgeving van de werkhaven. We streven naar een klankbordgroep die evenwichtig is samengesteld uit bewoners, ondernemers, COA, politie, en gemeentelijke vertegenwoordigers waarin we de ervaringen evalueren en wellicht kunnen komen tot gezamenlijke initiatieven met en voor asielzoekers.
- Op 26 juli heeft een participatiebijeenkomst plaatsgevonden met bewoners en betrokken ondernemers. Het verslag van deze bijeenkomst vind u in bijlage 4 bij het raadsvoorstel.

Communicatie

- Voorafgaand en tijdens de duur van een tijdelijke noodopvang zetten we een mix van kanalen in, waarbij de focus ligt op informeren en duiden.
- De tussentijdse evaluaties zijn mijlpalen in het communicatietraject.

Kanttekeningen

- De komst van 150 tot maximaal 200 asielzoekers heeft invloed op de Huizer samenleving. Omwonenden van de werkhaven en de ondernemers in dit gebied zijn hiermee bekend; van december tot met 6 april van dit jaar heeft een hotelschip met 150 asielzoekers in de werkhaven gelegen. De ervaringen zijn goed te noemen. Toentertijd is er een klankbordgroep opgezet om te luisteren, initiatieven te ontplooiën en ervaringen uit te wisselen. Door ook nu een klankbordgroep in te richten, in gesprek te blijven en de extra inzet van toezicht te realiseren wordt er ingespeeld op de veiligheidsgevoelens van de omwonenden, maar ook op die van de asielzoekers zelf.
- Er is nog steeds sprake van een Covid-pandemie. Er moeten duidelijke afspraken tussen het COA, de GGD en de GZA over wat te doen bij coronagevallen aan boord van het schip. Één van de belangrijke afspraken kunnen zijn dat dat asielzoekers pas op het schip mogen komen als ze beschikken over een negatief testbewijs en dat een Covid-besmetting leidt tot een quarantaine maatregel.

Alternatieven

Het alternatief is om tijdelijke noodopvang op een hotelschip in de haven niet toe te staan. Dat neemt niet weg dat er landelijk nog steeds extra plekken voor asielzoekers moeten komen. Daardoor is de kans aanwezig dat er alsnog een crisishulp opvang in de gemeente gerealiseerd moet worden. U moet hierbij denken aan kortdurende crisishulp opvang in een sporthal. Deze opvang dient geheel en al geregeld en gefaciliteerd te worden door de veiligheidsregio's en de ambtelijke dienst in de betreffende gemeente. Hier is, vanuit de ervaring in 2015, een veel hogere ambtelijke inzet gemoeid dan nu met het faciliteren van een hotelschip in de haven.

Financiën

Als tegemoetkoming voor die inspanning (Veiligheidsregio's 225 extra opvangplekken) biedt het kabinet aan om per veiligheidsregio 30 ambtenaren te leveren om deze plekken in de praktijk te regelen. Ook busvervoer en medische zorg worden door het Rijk geregeld.

De komst van de tijdelijke noodopvang kost de gemeente Huizen geen geld. Alle kosten worden gedekt door de rijksoverheid en daarnaast ontvangt de gemeente een bescheiden vergoeding uit de faciliteitenregeling. Hiernaast wordt liggeld betaald aan de gemeente.

De inkomsten en uitgaven rondom de tijdelijke noodopvang worden separaat geadmistreerd.

Participatie

- Op 7 juli heeft een eerste bespreking plaatsgevonden met de gemeenteraad. Zij heeft in bijgaand amendement aanvullende informatie gevraagd. In bijgaand raadsvoorstel geeft u antwoord op deze vragen. De bespreking hiervan is in een ingelaste raadsvergadering op 25 augustus 2022.
- Op donderdag 21 juli vond de eerste bijeenkomst plaats met de inwoners uit de vorige klankbordgroep. De drie inwoners waren al eerder geïnformeerd over het voornemen en hadden gelijk aangegeven beschikbaar te zijn. De bijeenkomst is goed verlopen waarbij de kaders werden besproken.
- De wensen en bedenkingen voor de kaders van dit voorgenomen besluit heeft u op 26 juli opgehaald bij bewoners en ondernemers in het gebied en andere belanghebbenden. Bijgaand biedt u de gemeenteraad hiervan de uitkomsten aan.

Communicatie

- Dinsdag 16 augustus neemt het college een voorgenomen besluit. Dit voorgenomen besluit wordt geagendeerd voor een ingelaste raadsvergadering van donderdag 25 augustus met de vraag om (geen) wensen en bedenkingen te uiten.
- De direct omwonenden en ondernemers in het gebied zijn begin juli per brief geïnformeerd over het feit dat er kaders zijn gesteld voor een mogelijke tijdelijke opvang van asielzoekers, op dezelfde plek als eerder dit jaar en dat hen daarover zullen raadplegen. Aanvullend zijn zij 19 juli wederom schriftelijk uitgenodigd voor de informatieavond op 26 juli.
- Ook is er begin juli een persbericht uitgegaan over dit voorgenomen besluit.

Uitvoering en evaluatie

Als er sprake is van tijdelijke opvang op een schip in de werkhaven, dan wordt een gemeentelijke werkgroep opgezet, die bestaat uit verschillende disciplines. De gemeentelijke inzet is echter marginaal en blijft beperkt tot reguliere contacten in de primaire processen. Bij tijdelijke opvang in de werkhaven vindt de eerste evaluatie na 3 maanden plaats. De tweede evaluatie vindt na 4.5 maand plaats.

Geheimhouding

Niet van toepassing

Mede geadviseerd door

Communicatie - Wilma Verwoerd
 Bestuurlijk Algemene Juridische Zaken - Mike Schilder
 Griffie - Jan Veenstra

Bijlagen | Raadsvoorstel met 4 bijlagen